

ZDAY.

Dysleksja w Polsce w 2023 r.

RAPORT

OGÓLNOPOLSKI TEST DYSLEKSJI

W ramach Europejskiego Tygodnia Świadomości Dysleksji uruchomiliśmy Ogólnopolski Test Dysleksji.

Test dostępny był bezpłatnie w aplikacji ZDAY w dniach 5-10 października 2023 r. Test opracowany został przez doświadczonych specjalistów w dziedzinie dysleksji, pracujących na co dzień z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Skierowany był do uczniów szkół podstawowych i średnich, począwszy od 4 klasy SP.

Ideą Ogólnopolskiego Testu Dysleksji było wykrycie symptomów dysleksji na możliwie wczesnym etapie. Osoby biorące udział w Teście informowaliśmy, że wysoki wynik należy potraktować jako sygnał, że warto udać się do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Tylko tam uczeń może zostać przebadany pod okiem specjalistów, którzy postawią diagnozę i (w przypadku stwierdzenia dysleksji) wystawią odpowiednią opinię. Taki dokument uprawnia m.in. do pisania Egzaminu Ósmoklasisty i Egzaminów Maturalnych na warunkach dostosowanych do ucznia z opinią w tym dysleksją.

JAK ZBUDOWANY BYŁ TEST?

Ogólnopolski Test Dysleksji zawierał pytania sprawdzające możliwości ucznia w trzech obszarach:

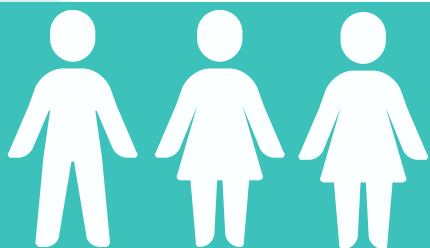
- ogólnego, codziennego funkcjonowania
- edukacji humanistycznej
- edukacji matematycznej.

W powszechnej świadomości dysleksja to wyłącznie trudności w nauce czytania i pisania oraz nieumiejętność opanowania zasad ortografii. Jednym z naszych celów jest zwiększanie świadomości nauczycieli, uczniów i rodziców w zakresie trudności, jakie dziecko z dysleksją napotyka podczas nauki przedmiotów ścisłych. Dlatego też nasz Test odnosił się do wymienionych wyżej trzech obszarów.

W obrębie tych trzech obszarów Test sprawdzał umiejętności czytania, czytania ze zrozumieniem, pisania, zapamiętywania informacji oraz stopień koncentracji uwagi.

Osoby biorące udział w teście otrzymywały informację zwrotną dotyczącą każdego testowanego obszaru oraz wskazania do dalszych działań, w zależności od osiągniętego wyniku.

KTO WZIĄŁ UDZIAŁ W NASZYM TEŚCIE?

Łącznie w teście wzięło udział
3915 osób.

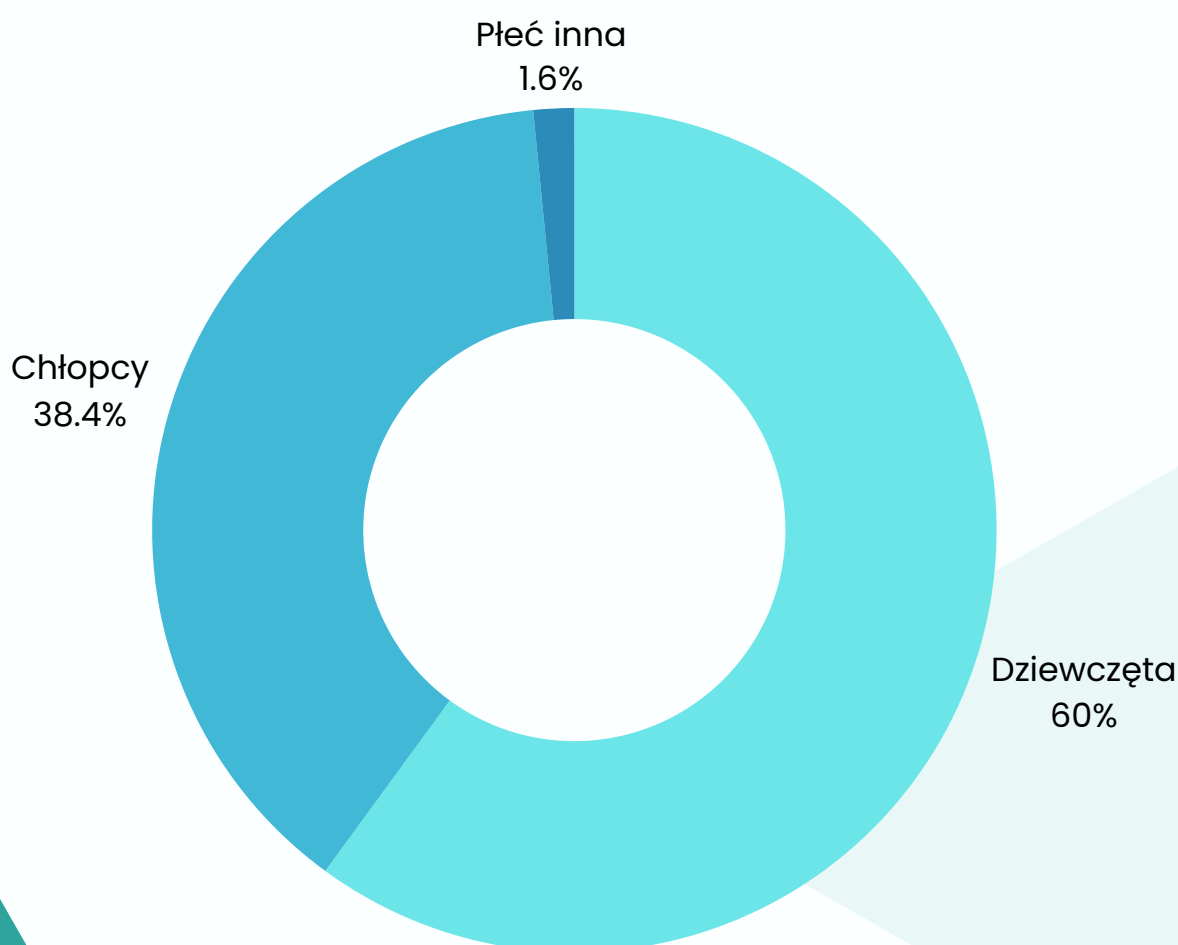
2351 dziewcząt

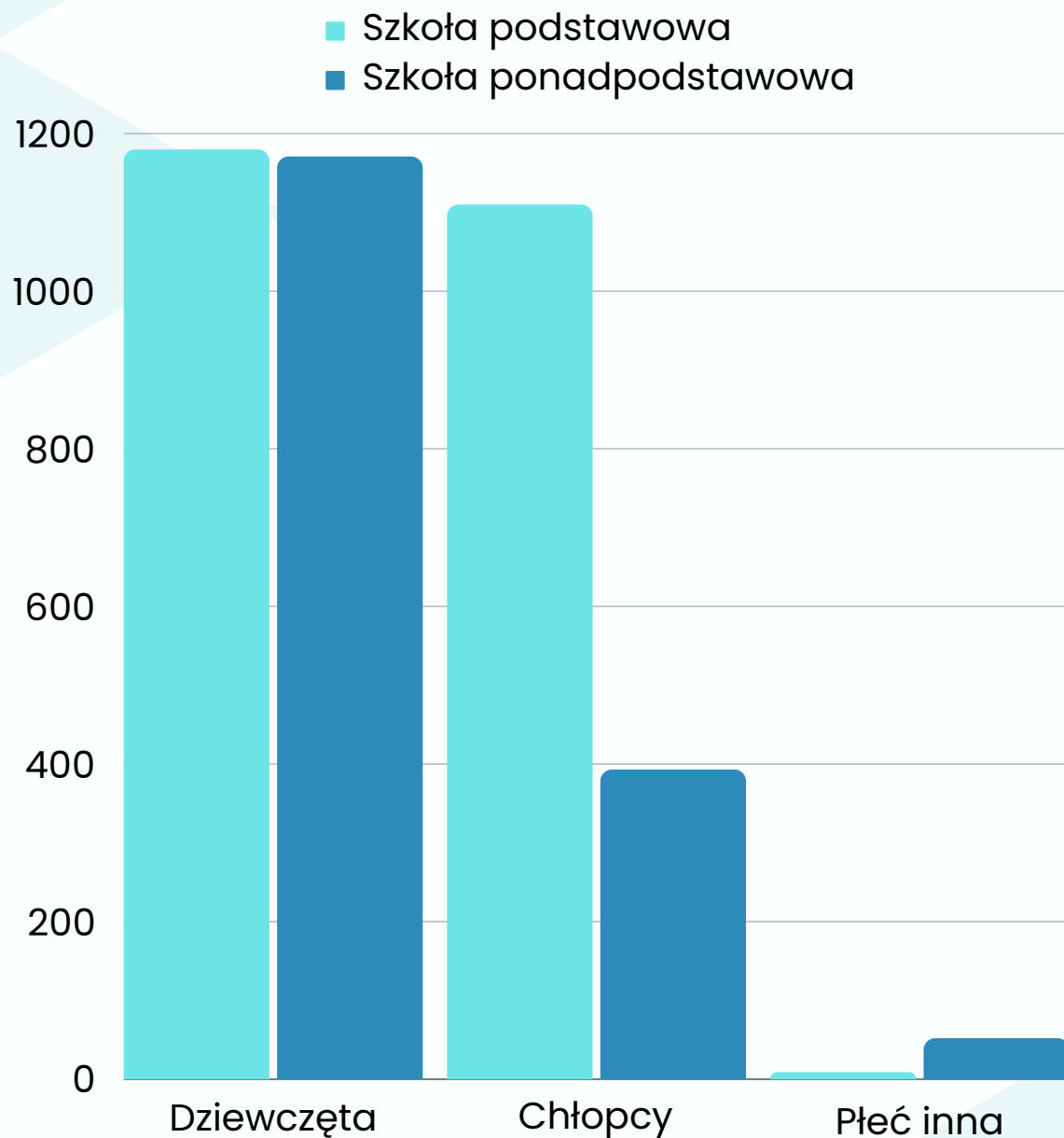
1503 chłopców

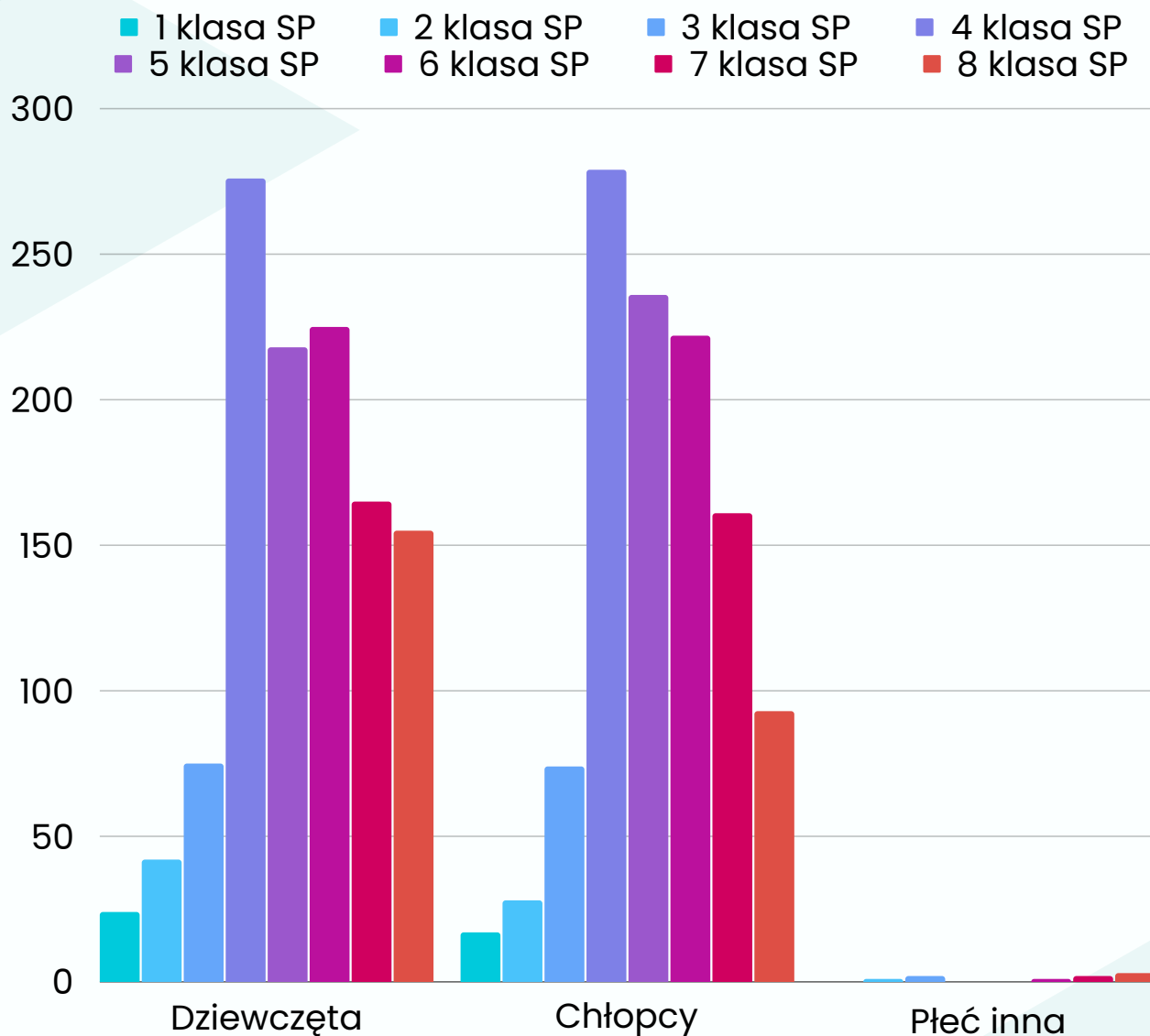
61 osób płci innej

KTO WZIĄŁ UDZIAŁ W NASZYM TEŚCIE?

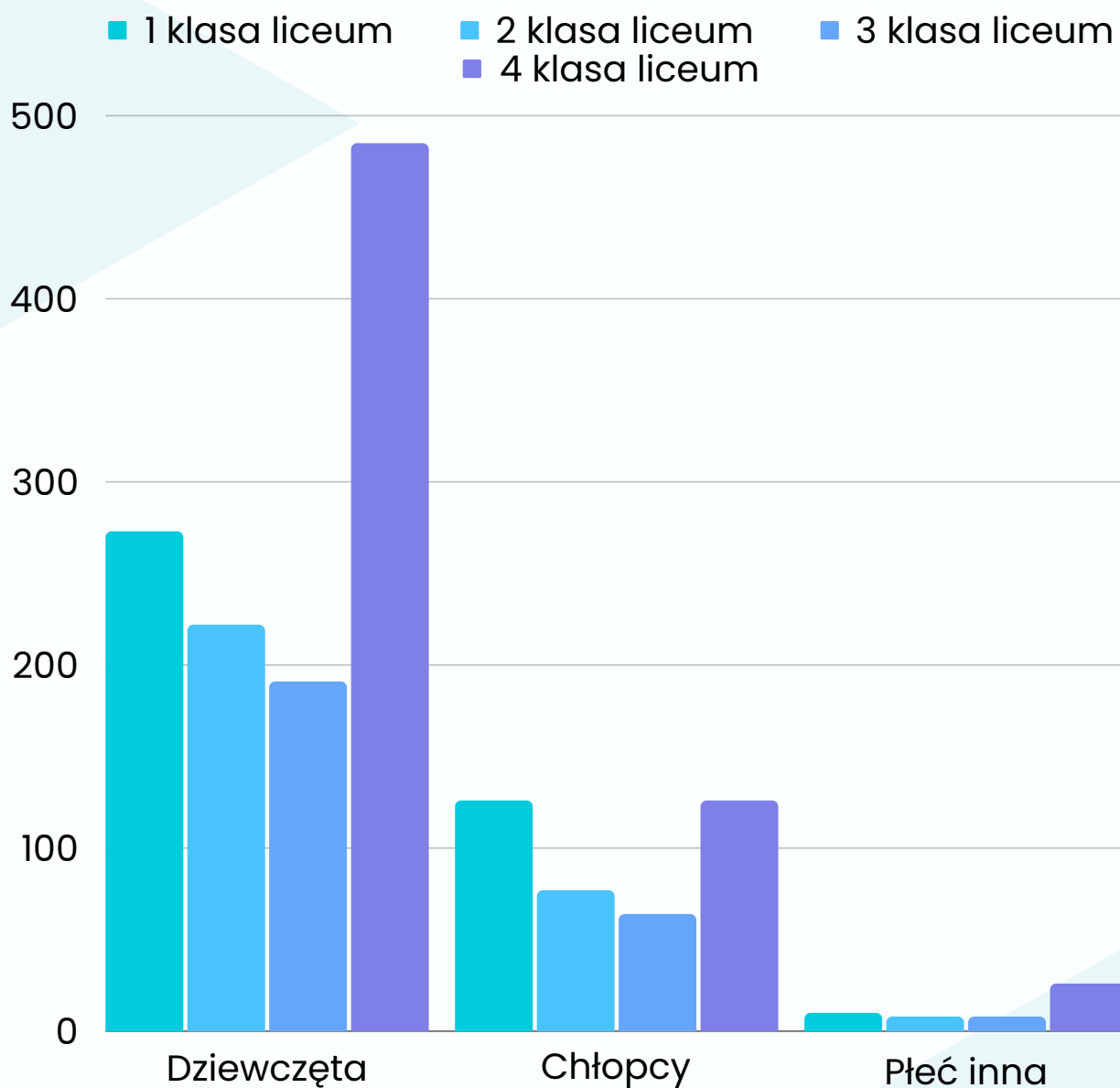

KTO WZIĄŁ UDZIAŁ W NASZYM TEŚCIE?

Test został opracowany z myślą o uczniach od czwartej klasy szkoły podstawowej, był jednak również rozwiązywany przez uczniów klas 1-3. Najliczniejszą grupę stanowią uczniowie klas czwartych. To właśnie po przejściu do czwartej klasy najczęściej uwidaczniają się trudności w nauce.

KTO WZIĄŁ UDZIAŁ W NASZYM TEŚCIE?

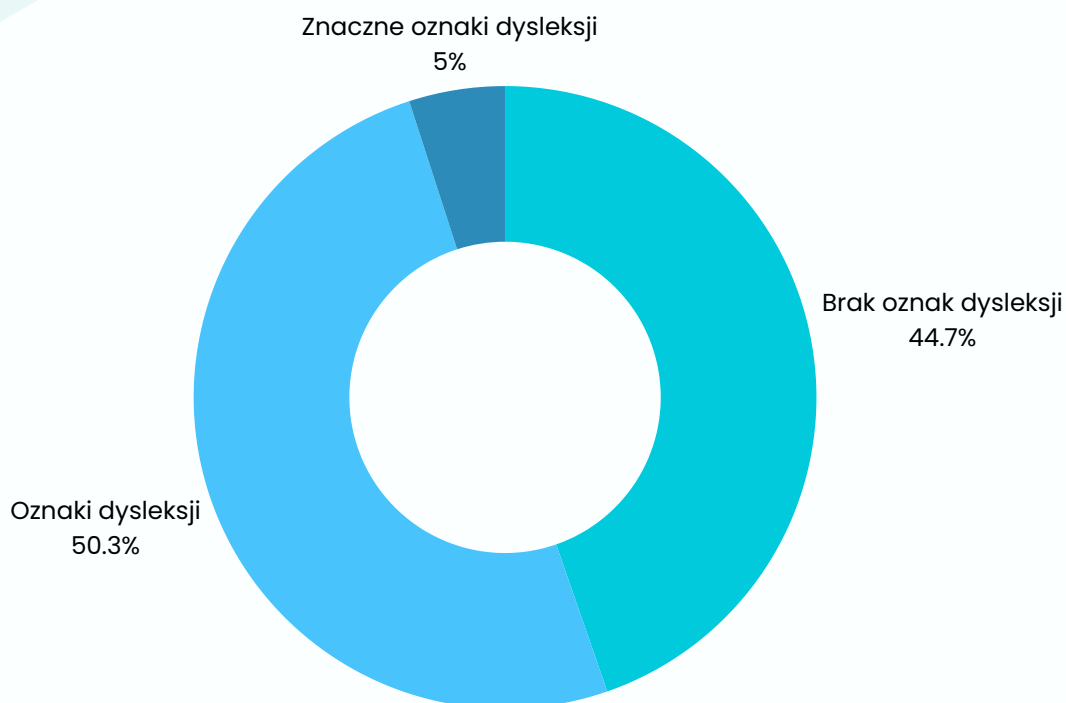
Największą grupę uczniów biorących udział w teście stanowią uczniowie klas maturalnych. Zauważalny jest też mniej liczny udział chłopców w Teście.

WYNIKI TESTU

Wyniki podzieliliśmy na trzy grupy:

- Brak oznak dysleksji
- Oznaki dysleksji
- Znaczne oznaki dysleksji

Ogólny rozkład uzyskanych wyników przedstawia się następująco:

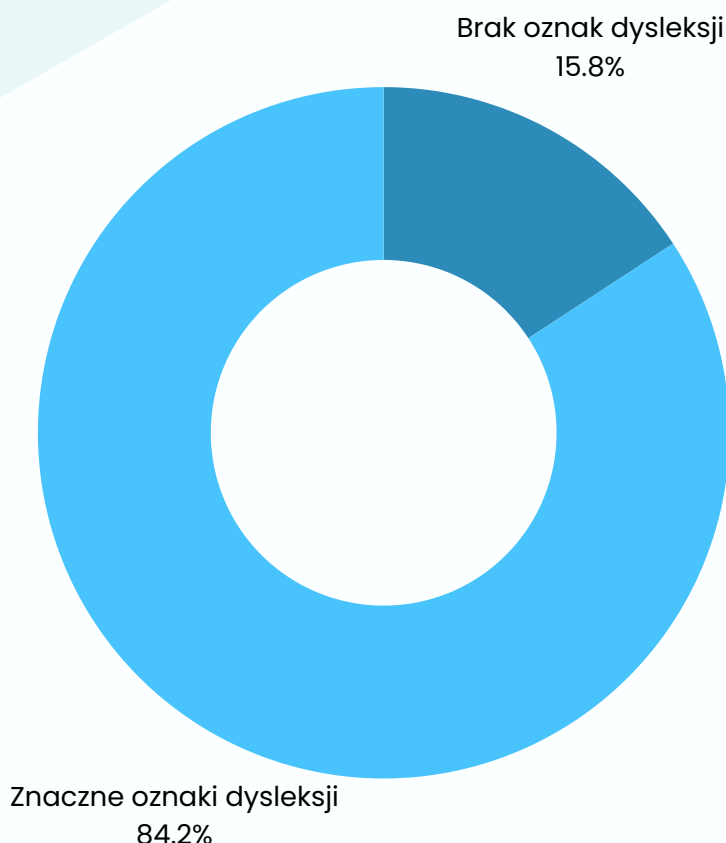

Ponad połowa osób, które wykonały nasz Test, ma oznaki dysleksji. Tymczasem według ogólnodostępnych danych poziom zdiagnozowanej dysleksji wśród uczniów w Polsce to około 10-15%. Na podstawie uzyskanych przez nas wyników możemy wywnioskować, że dzieci mających trudności w szkole o podłożu dyslektycznym jest znacznie więcej.

WYNIKI TESTU

Wyniki szczegółowe **z podziałem na obszary:**

Obszar ogólnego, codziennego funkcjonowania:

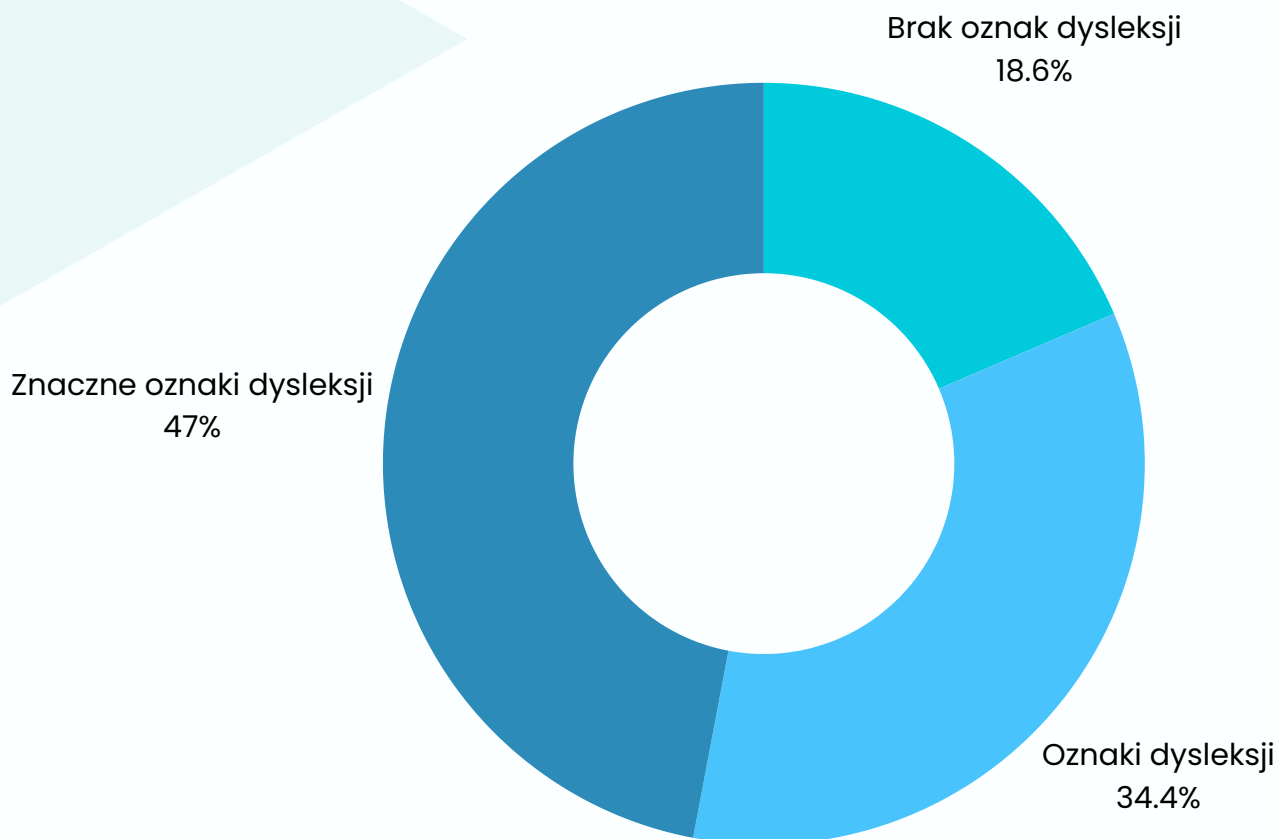

W zakresie codziennego funkcjonowania w szkole oraz ogólnie w obszarze związanym z nauką, przyswajaniem wiedzy, przetwarzaniem bodźców czy utrzymaniem prawidłowego poziomu koncentracji, aż 84% testowanych dzieci osiągnęło wynik wskazujący na znaczne oznaki dysleksji.

WYNIKI TESTU

Wyniki szczegółowe **z podziałem na obszary:**

Obszar edukacji humanistycznej:

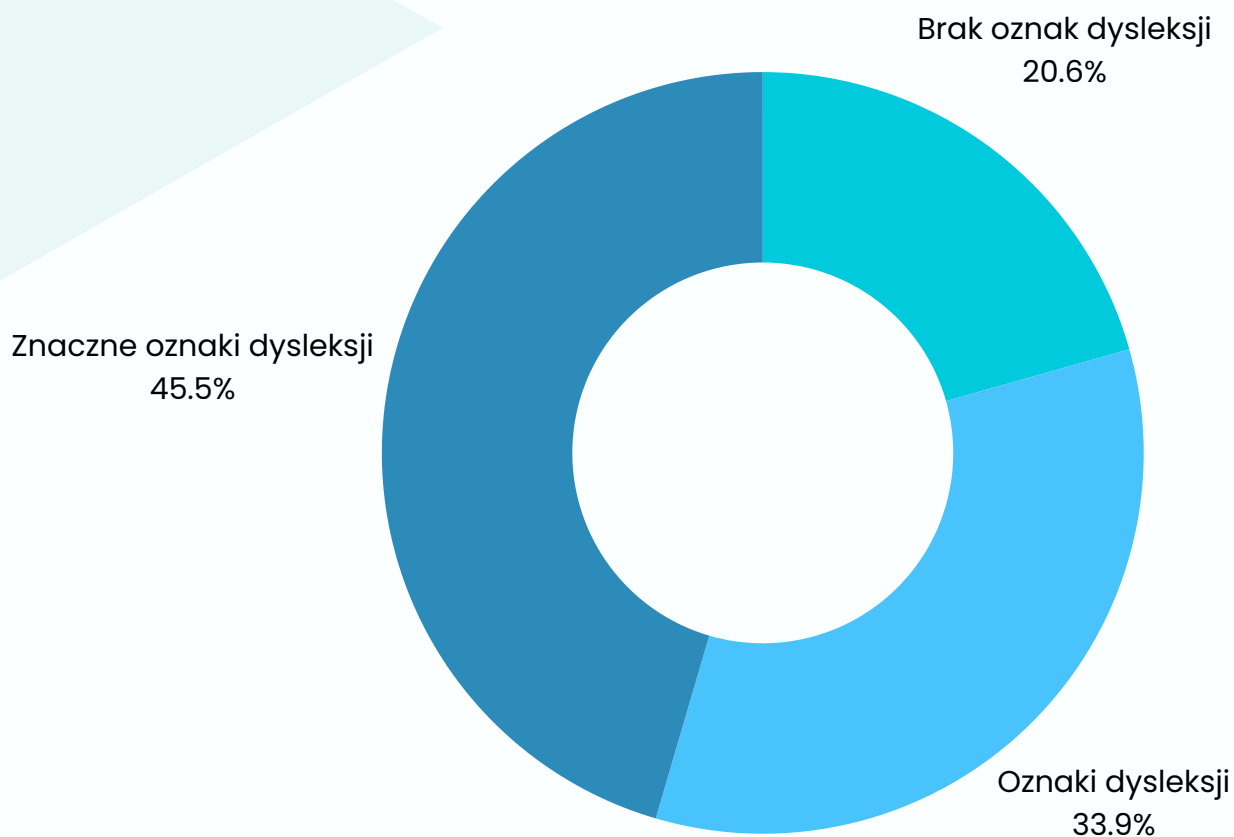

W obszarze edukacji humanistycznej tylko 18% testowanych nie ma oznak dysleksji. Ten wynik ponownie pozwala nam wysnuć wniosek, iż odsetek uczniów z dysleksją jest mocno niedoszacowany w oficjalnych statystykach. Z zebranych przez nas danych wynika, że wiele dzieci z trudnościami nie zostało zdiagnozowane i borykają się ze swoimi szkolnymi problemami bez odpowiedniego wsparcia.

WYNIKI TESTU

Wyniki szczegółowe **z podziałem na obszary:**

Obszar edukacji matematycznej:

W obszarze edukacji matematycznej widzimy wynik zbliżony do statystyk dotyczących obszaru edukacji humanistycznej – tylko 20% testowanych nie uzyskało wyniku świadczącego o występowaniu oznak dysleksji. To pokazuje wyraźnie, że trudności uczniów o podłożu dyslektycznym znacznie utrudniają im naukę w zakresie edukacji matematycznej.

WYNIKI TESTU

Przeanalizowaliśmy wyniki Testu pod kątem występowania oznak dysleksji w obszarach humanistycznym i matematycznym oddzielnie oraz w tych dwóch obszarach łącznie.

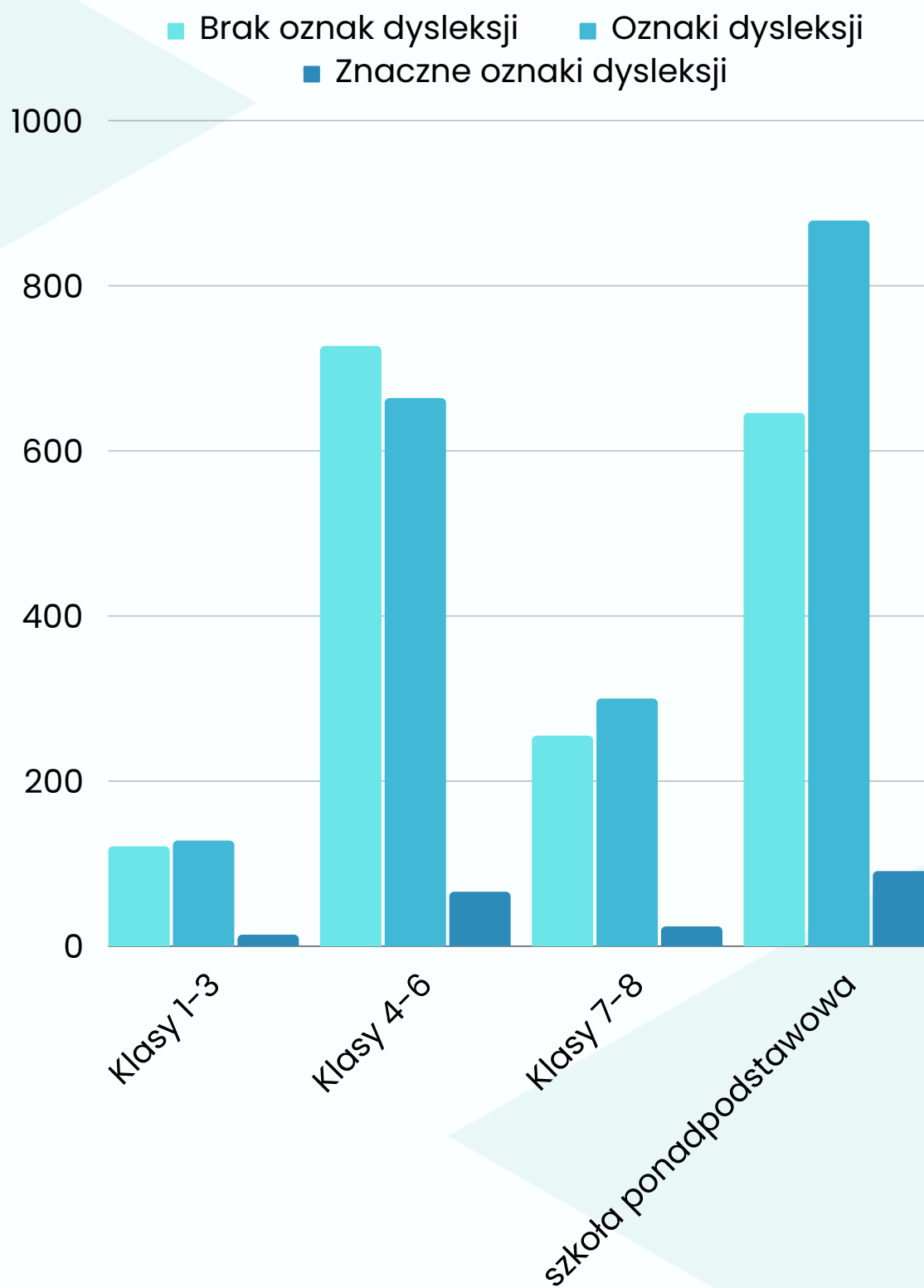
Wśród osób, które uzyskały wynik "znaczne oznaki dysleksji", podział na obszary przedstawia się następująco:

Wśród osób, które podczas Testu uzyskały wynik "znaczne oznaki dysleksji" w obszarze humanistycznym, 71% uzyskało ten sam wynik w obydwu obszarach. Wśród osób, które podczas Testu uzyskały wynik "znaczne oznaki dysleksji" w obszarze matematycznym, 74% uzyskało ten sam wynik w obydwu obszarach. Powyższe wyniki wyraźnie wskazują, że dysleksja powinna być traktowana jako bardzo szerokie spektrum trudności w nauce.

WYNIKI TESTU

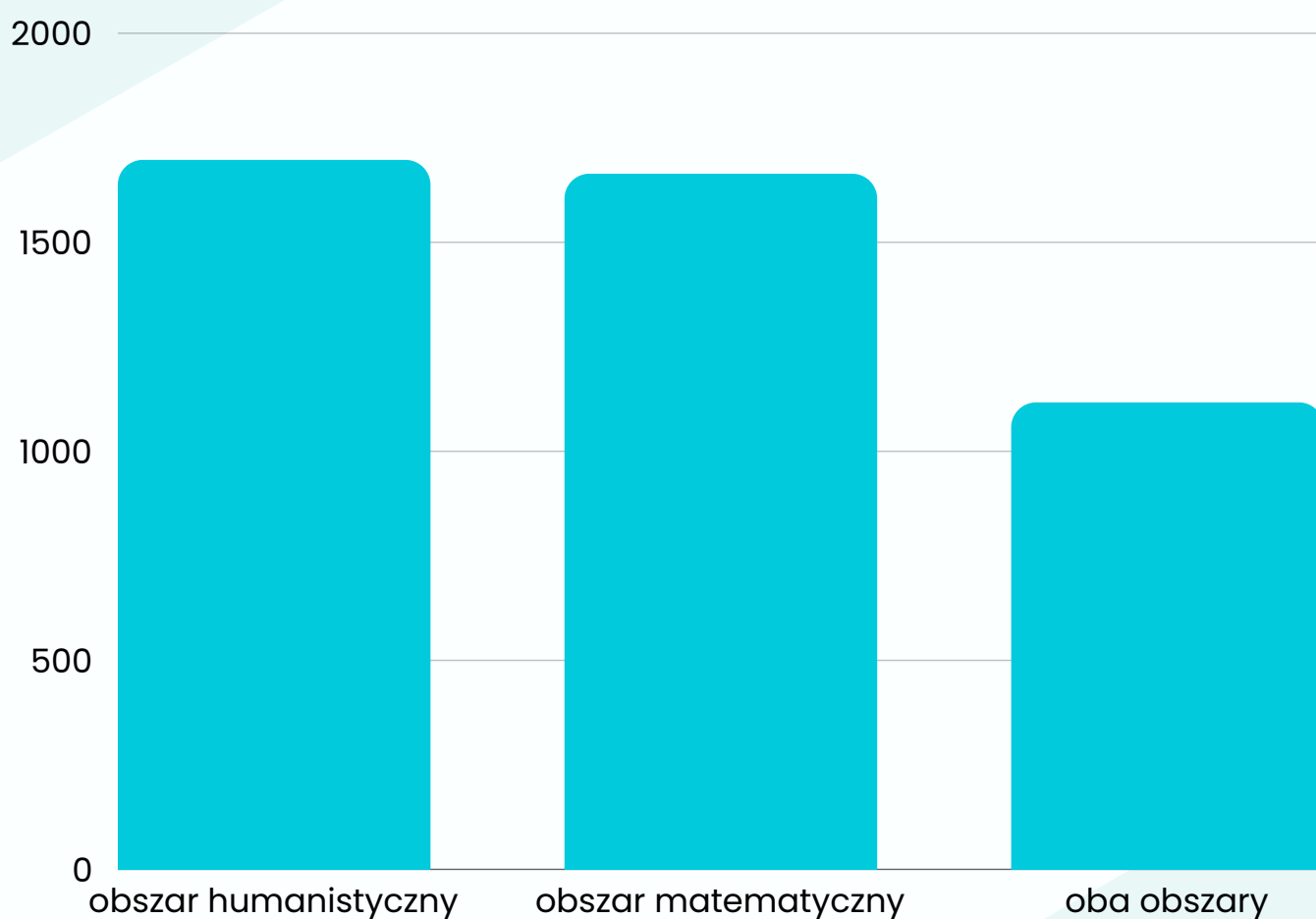
Wyniki szczegółowe z podziałem **na wiek**:

TESTOWANE UMIEJĘTNOŚCI

Test sprawdzał również stopień rozwinięcia umiejętności szkolnych osobno w obszarze edukacji humanistycznej i matematycznej. Chcieliśmy sprawdzić, czy uczniowie mają trudności w zakresie danych umiejętności w obu obszarach.

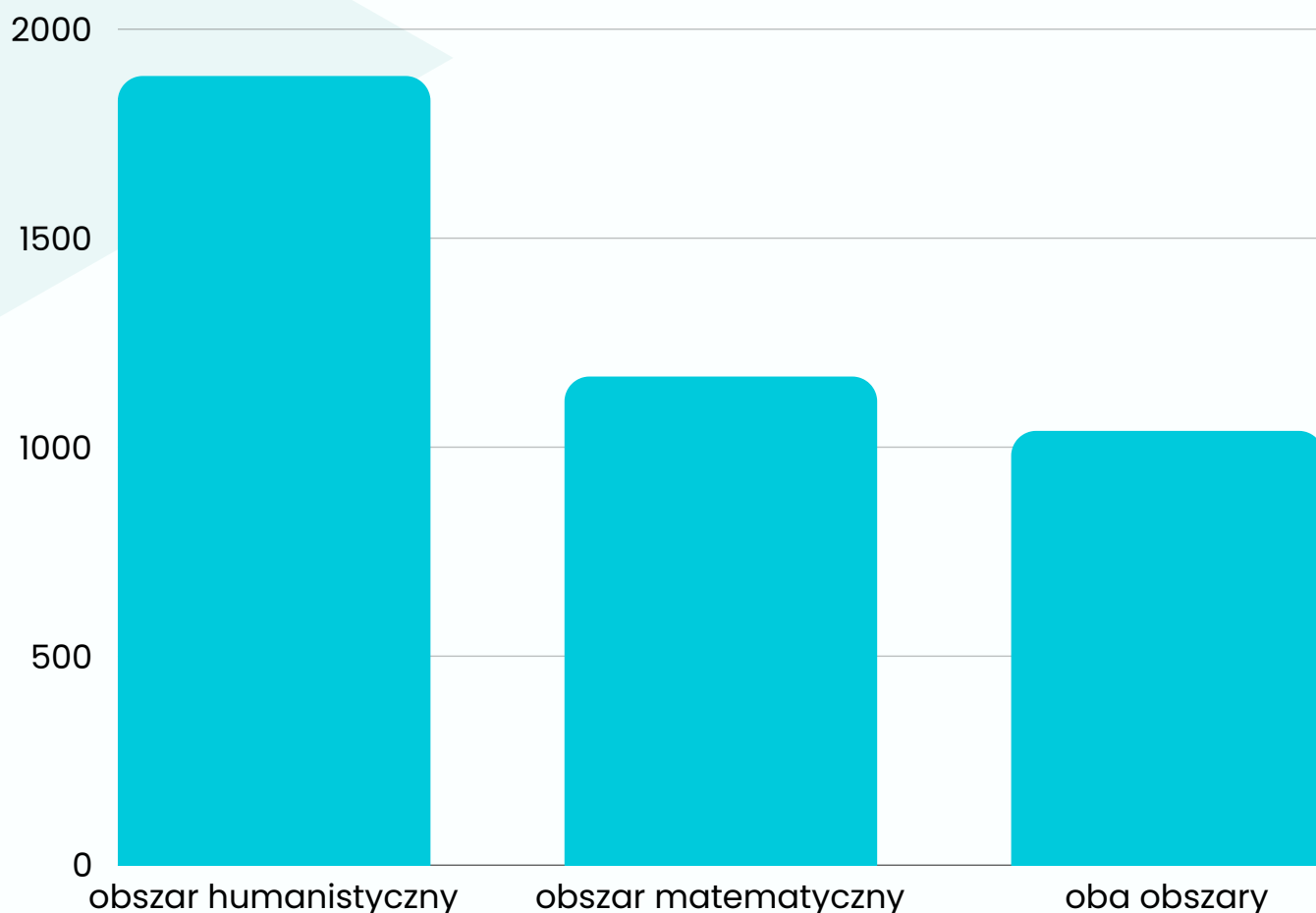
Trudności w zakresie **czytania ze zrozumieniem**:

Trudności w zakresie czytania ze zrozumieniem współwystępują u ponad 65% osób z trudnościami w obszarze humanistycznym oraz u ponad 66% osób z trudnościami w obszarze matematycznym.

TESTOWANE UMIEJĘTNOŚCI

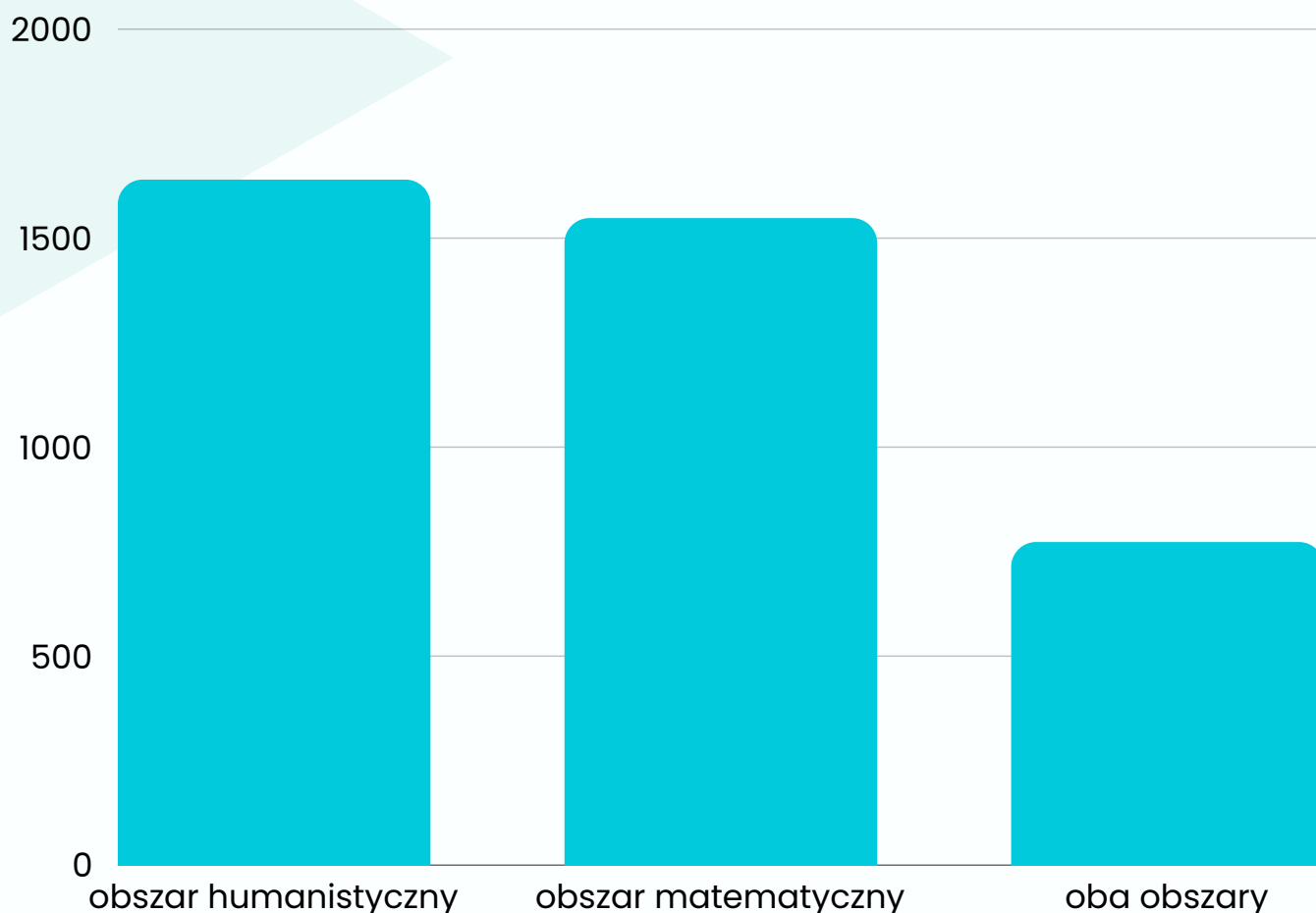
Trudności w zakresie **bezbłędnego zapisu**:

Trudności w tym zakresie występują rozłącznie w przypadku trudności w obszarze humanistycznym. Trudności w zakresie bezbłędnego zapisu w obszarze matematycznym współwystępują z trudnościami w obszarze humanistycznym u ponad 88% osób.

TESTOWANE UMIEJĘTNOŚCI

Trudności w zakresie **zapamiętywania**:

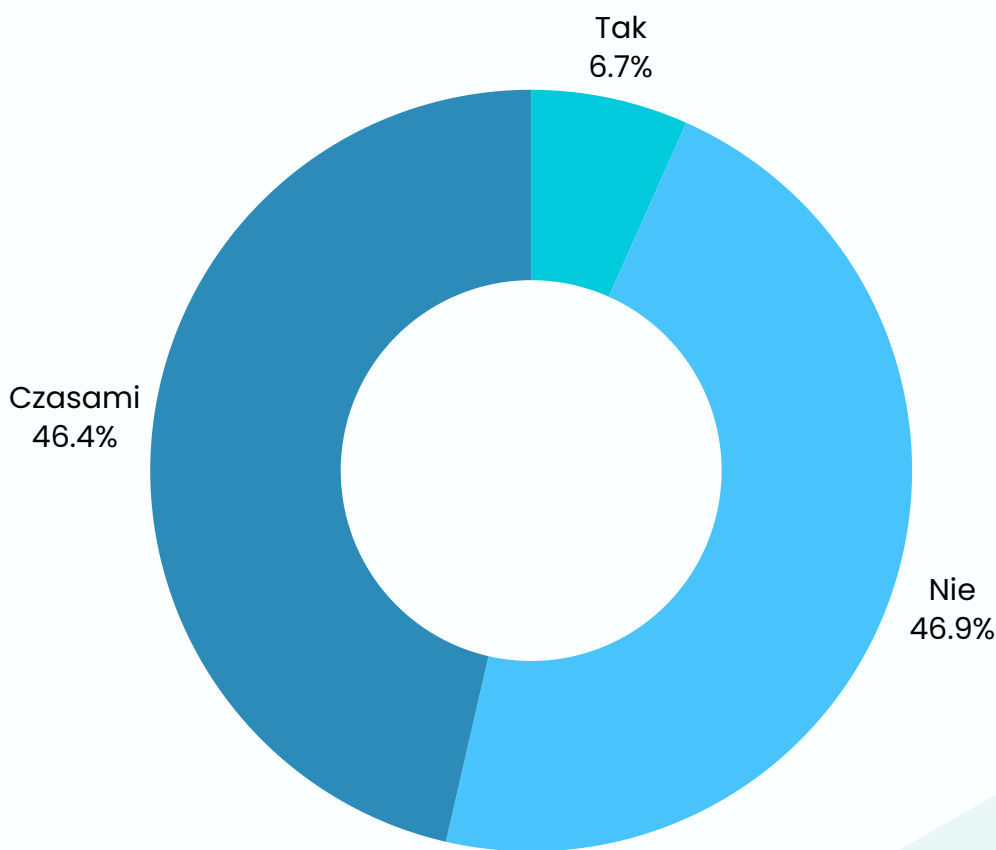

Trudności w tym zakresie występują łącznie w obu obszarach u około 50% testowanych uczniów.

WPŁYW TRUDNOŚCI NA FUNKCJONOWANIE W SZKOLE

Podczas Ogólnopolskiego Testu Dysleksji przyjrzelśmy się wpływowi trudności w nauce na codzienne funkcjonowanie uczniów w szkole.

Oto jak rozkładały się odpowiedzi na pytanie “czy chętnie się uczysz” w grupie uczniów ze znacznymi oznakami dysleksji:

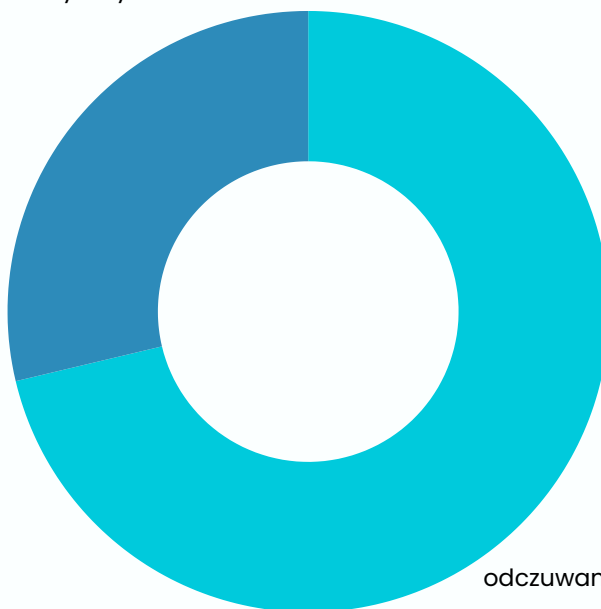

Jak więc widzimy, jedynie 6,7% uczniów z trudnościami lubi naukę. Zapewne jest to spowodowane codziennymi zmaganiem uczniów z niedostosowanymi do ich potrzeb i możliwości wymaganiami edukacyjnymi.

WPŁYW TRUDNOŚCI NA FUNKCJONOWANIE W SZKOLE

Zadaliśmy również pytanie o **objawy somatyczne** (ból brzucha, ból głowy, ból oczu) występujące u uczniów. Na poniższym wykresie prezentujemy rozkład odpowiedzi na to pytanie wśród dzieci ze **znacznymi** oznakami dysleksji:

nie odczuwam objawów somatycznych
28.7%

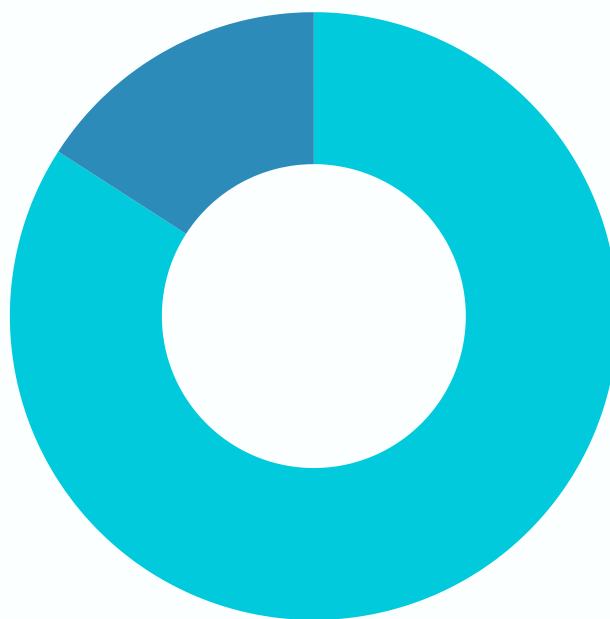
odczuwam objawy somatyczne
71.3%

Odsetek uczniów odczuwających objawy somatyczne wynoszący ponad 70% to zatrważający wynik. Dobitnie świadczy o tym, jak ciężko jest dzieciom z trudnościami odnaleźć się w systemie szkolnym. Można przypuszczać, że u wielu z nich jest to spowodowane brakiem diagnozy, a co za tym idzie niedostatecznym wsparciem specjalistów.

WPŁYW TRUDNOŚCI NA FUNKCJONOWANIE W SZKOLE

Przeanalizowaliśmy również jak uczniowie, którzy na naszym teście uzyskali wynik świadczący o znacznych oznakach dysleksji, postrzegają siebie w porównaniu z rówieśnikami w zakresie tempa pracy. Wydłużony czas pracy jest jednym z dostosowań, jakie przysługują uczniom z opinią o dysleksji.

pracuję w tym samym tempie
15.9%

pracuję wolniej niż inni
84.1%

Jak wyraźnie widzimy, codzienna nauka w szkole jest ogromnym wyzwaniem dla ucznia z trudnościami. Bez oficjalnej diagnozy nie otrzymuje on wsparcia. I to nie tylko w postaci terapii, ale nawet dostosowania metod i warunków pracy do jego potrzeb i możliwości. Prowadzi to do frustracji oraz rezygnacji, braku chęci do nauki.

Anna Sierpniak-Goćławska

neurologopeda, terapeuta pedagogiczny

“Wielu uczniów zbyt późno dowiaduje się, że mogą mieć dysleksję. Przez to osiągają między innymi gorsze rezultaty na Egzaminie Ósmoklasisty lub na maturze, ponieważ są oceniani na równi z ogółem uczniów. U podstaw Ogólnopolskiego Testu Dysleksji leży zapobieganie takim sytuacjom.”

ZDAY.

Organizatorem Ogólnopolskiego Testu Dysleksji był Polski Instytut Edukacji Sp. z o.o. zajmujący się tworzeniem materiałów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.

Ogólnopolski Test Dysleksji był dostępny poprzez interaktywną aplikację mobilną ZDAY. Aplikacja stworzona została, aby pomagać uczniom w codziennej nauce, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z dysfunkcjami takimi jak m.in. dysleksja.

